

Internetconsultatie.nl
Ministerie van Financiën
Postbus 20201
2500 EE DEN HAAG

Briefnummer

16/11.446/PK/HBB

Onderwerp

Consultatiereactie Effectiviteit en
gewenste mate van wft bescherming
voor zzp'ers en mkb-ondernemers

Den Haag

7 oktober 2016

Telefoonnummer

070 3490210

E-mail

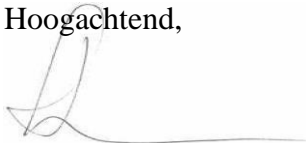
Kempen@vnoncw-mkb.nl

Geachte heer/mevrouw,

VNO-NCW en MKB-Nederland hebben met interesse kennisgenomen van het voorontwerp van de Wet Effectiviteit en gewenste mate van Wft bescherming voor zzp'ers en mkb'ers bij financiële diensten en producten.

In de bijlage treft U de reactie van VNO-NCW en MKB-Nederland aan.

Hoogachtend,

Mr. J.M. Lammers
Directeur Economische Zaken

Bijlage

Bijlage**Consultatiereactie Effectiviteit en gewenste mate van Wft bescherming voor zzp'ers en mkb'ers bij financiële diensten en producten**

VNO-NCW en MKB-Nederland hebben met interesse kennisgenomen van de consultatie inzake de effectiviteit en gewenste mate van Wft bescherming voor zzp'ers en mkb'ers. De dienstverlening door financiële ondernemingen aan het bedrijfsleven staat – mede ingegeven door de effecten van de kredietcrisis en de afwikkeling van de rentederivaten – in de schijnwerpers. Veel ondernemers kunnen niet zonder externe financiering en zijn daarvoor afhankelijk van financiële ondernemingen. Ondernemers zijn gebaat bij een brede beschikbaarheid van betrouwbare en zorgvuldige dienstverlening door banken.

In onze reactie gaan wij in op de situatie voor ondernemers en de gevolgen van een eventuele uitbreiding van de zorgplicht.

Visie op ondernemers

Over het algemeen geldt dat de dienstverlening aan zzp'ers en mkb'ers door financiële partijen voornamelijk kredietverlening, betalingsverkeer en standaardverzekeringen betreft. Dat zijn betrekkelijk eenvoudige producten, waarbij de ondernemer goed in staat is een eigenstandige keuze te maken of zich te laten adviseren. Ondernemers die behoefte hebben aan een veel breder scala aan dienstverlening en producten zullen zich daar goed over moeten (laten) informeren.

De eigenstandigheid om keuzen te maken en risico's te nemen maken het ondernemerschap. Ondernemerschap brengt een eigen verantwoordelijkheid mee om zich goed te laten informeren over de werking en prijs van financiële producten. Daarvoor is een grote adviesmarkt beschikbaar. Het blijft echter van belang dat aanbieders van financiële diensten en producten zich vergewissen van de kennis en expertise van de klant en daar hun voorlichting en aanbod op toesnijden. Financiële instellingen moeten waarborgen dat klanten een goed geïnformeerde keuze over producten kunnen maken. Een eventuele uitbreiding van de zorgplicht naar mkb en zzp'ers impliceert bescherming van zo'n 1,3 miljoen kleine ondernemingen. Vraag is of dit nodig en wenselijk is. Binnen deze grote groep is sprake van een grote heterogeniteit aan behoeften, kennis, ervaring en vaardigheden. Het is ons inziens logischer om te redeneren vanuit het kennisniveau van de ondernemer en het soort product dan vanuit de omvang van de onderneming.

Meer onderzoek nodig

Een uitbreiding van de wettelijke zorgplicht voor financiële dienstverlening aan mkb-ondernemers en zzp'ers achten VNO-NCW en MKB-Nederland op dit moment

prematuur en niet wenselijk. De generieke zorgplicht wordt in 2017 geëvalueerd. Dan wordt duidelijk wat de voor- en nadelen van het instrument van een zorgplicht in de praktijk blijken te zijn. Pas dan kan ons inziens ook pas goed worden beoordeeld in hoeverre een uitbreiding van de zorgplicht de gewenste effecten heeft.

Waarborgen voor goede dienstverlening

Er is een bestaande zorgplicht die ziet op het kleinbedrijf. Publiekrechtelijk is de bijzondere zorgplicht voor financiële dienstverleners geregeld; die voorziet in een informatieplicht door financiële dienstverleners naar klanten en een verplichting om de klant goed te kennen. Het is goed dat dit wettelijk is geregeld, vooral ook voor ondernemersvormen zoals eenmanszaken en Vof's waarbij er sprake is van een sterke verwevenheid van het particuliere en zakelijke domein. Ook zijn er codes zoals 'eerlijke handelspraktijken', en het Burgerlijk Wetboek bevat ook waarborgen voor ondernemers om recht te halen.

Mochten de waarborgen echter onvoldoende blijken is het van belang dat ondernemers toegang hebben tot laagdrempelige geschillenbeslechting. De eerste optie daarvoor is de klachtenprocedure bij de bank. Een tweede stap is de gang naar de rechter, die echter door kleine ondernemingen niet als laagdrempelig wordt ervaren. Een oplossing hiervoor zou kunnen liggen in een onderzoek naar de mogelijkheden om zzp'ers en kleine ondernemingen tegemoet te komen met een loket waar zij terecht kunnen met klachten over dienstverlening. Het mogelijk onderbrengen van deze functie bij Kifid behoort wat ons betreft tot één van de mogelijkheden.

Mogelijke negatieve effecten van een uitbreiding van de zorgplicht

Zakelijke afnemers van financiële diensten worden beschermd door het civiele recht. Een eventuele uitbreiding van de zorgplicht leidt de facto tot een uitbreiding van de handhavingsmogelijkheid van de AFM. Dat kan leiden tot onduidelijkheid, rechtsonzekerheid en tot verdere juridisering van de relatie tussen financiële instelling en klant.

Een zorgplicht kan een negatief effect hebben op de beschikbaarheid van financiële diensten. Zo kunnen financiële dienstverleners terughoudender worden in hun dienstverlening omdat zij zich door de zorgplicht genoodzaakt voelen verantwoordelijkheden van een mkb'er 'over te nemen'. Ons bereiken signalen dat banken in dit geval hun dienstverlening juridificeren, standarisieren en of dienstverlening niet meer ter beschikking staat. Daarmee staan we gesteld voor het dilemma dat een verplichting van waarborgen ertoe leidt dat de weg afgesloten wordt voor dienstverlening die invulling geeft aan de feitelijke behoefte van ondernemers.

Alternatieve financiering

Ook zien we in de praktijk dat gestapelde financiering steeds meer usance wordt. Het mkb profiteert van deze ontwikkeling in de vorm van een bredere en betere beschikbaarheid van financiering. Een zorgplicht kan mogelijk negatieve effecten hebben op de samenwerking tussen aanbieders van financiering. Wij achten het wenselijker om juridische onzekerheden voor ondernemer en dienstverlener te beperken, alvorens een zorgplicht te introduceren. Dat zal de samenwerking tussen financiers juist kunnen verbeteren.

Provisieverbod

Met betrekking tot het provisieverbod willen we graag wijzen op de voorziene evaluatie. We vinden het verstandig de evaluatie af te wachten en aan de hand daarvan volgende stappen te overwegen.